

GALICJA

DZIEDZICTWO
monARCHII HABSBUrgÓw
w PERSPEKTYWIE BADAŃ
GENEALOGICZNYCH

POD REDAKCJĄ
PRZEMYSŁAWA JĘDRZEJSKIEGO

GALICJA

DZIEDZICTWO
MONARCHII HABSBURGÓW
W PERSPEKTYWIE
BADAŃ GENEALOGICZNYCH

GALICJA

DZIEDZICTWO
MONARCHII HABSBURGÓW
W PERSPEKTYWIE
BADAŃ GENEALOGICZNYCH

pod redakcją
Przemysława Jędrzejewskiego

Kraków 2023

Przemysław Jędrzejewski
Stowarzyszenie Twoje Korzenie w Polsce, Kraków
 <https://orcid.org/0000-0002-6733-3032>
 przemekjdrzejewski2@wp.pl

© Copyright by Archiwum Narodowe w Krakowie,
Stowarzyszenie Twoje Korzenie w Polsce and individual authors, 2023

Recenzent: dr hab. Mateusz Wyżga, prof. UKEN
Opracowanie redakcyjne: Magdalena Kowalewicz, Justyna Zdziennicka
Projekt okładki: Marta Jaszczuk

ISBN 978-83-970147-0-1 (Stowarzyszenie Twoje Korzenie w Polsce)
ISBN 978-83-968090-2-5 (Archiwum Narodowe w Krakowie)
ISBN 978-83-8368-009-5 (druk)
ISBN 978-83-8368-029-3 (online)
<https://doi.org/10.12797/9788383680293>

Na okładce wykorzystano materiały graficzne z 2 Konferencji Genealogicznej
(Maciej Ramus, Agencja Interaktywna Dream County)

Współwydawcy:
Archiwum Narodowe w Krakowie
Stowarzyszenie Twoje Korzenie w Polsce

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA

ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel.: 12 421-13-87; 12 431-27-43
e-mail: publishing@akademicka.pl

Księgarnia internetowa: <https://akademicka.com.pl>

Spis treści

Przedślowie	7
Wstęp	11
KONRAD MEUS	
<i>Polonika w archiwach wiedeńskich oraz ich znaczenie w badaniach genealogicznych i regionalistycznych</i>	19
KS. KRZYSZTOF KAMIEŃSKI	
<i>Zespół kopii ksiąg metrykalnych w zasobie Archiwum Diecezjalnego im. Arcybiskupa Jerzego Ablewicza w Tarnowie</i>	41
PAWEŁ JAKUBIEC	
<i>Dokumentacja Akademii Rolniczej w Dublanach, Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Snopkowie oraz wybrane źródła genealogiczne w zbiorach Archiwum Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie</i>	53
KAMILA FOLLPRECHT	
<i>Zmiany numeracji domów w Krakowie – zapisy w aktach hipotecznych (zarys problematyki)</i> ...	69
ELŻBIETA LASKA	
<i>Dokumentacja opisowa Stałego Katastru Galicyjskiego w zasobie Archiwum Państwowego w Przemyśle jako przykład materiału źródłowego do badań genealogicznych (komunikat)</i>	85
JAKUB PIECZARA	
<i>Spis ludności miasta Wieliczki z 1788 r. jako źródło do rekonstrukcji rodzin w perspektywie badań demograficznych i genealogicznych</i>	95
PRZEMYSŁAW JĘDRZEJEWSKI	
<i>Zbiór doktora Aleksandra Czołowskiego we Lwowie w zasobie Lwowskiej Narodowej Naukowej Biblioteki Ukrainy im. Wasyła Stefanyka jako źródło do badań genealogii szlacheckiej na terenie Galicji</i>	109
ANNA WARDZIŃSKA	
<i>Wielowyznaniowość Galicji wschodniej na przykładzie inteligencji XIX-wiecznego Lwowa</i> ...	125
ANNA KROCHMAL	
<i>Dziedzictwo dokumentacyjne do historii Łemków i Łemkowszczyzny – jego znaczenie i potencjał badawczy</i>	149
MICHAŁ GIERZON	
<i>Kolonizacja józefińska w galicyjskiej części Ordynacji Zamojskiej pod koniec XVIII w. Historia, źródła, problemy badawcze</i>	173

WOJCIECH MULET

Ślady kolonizacji włoskiej we wsi Ochotnica w Gorcach w świetle badań historyczno-nazewniczych. 189

ANNA WENCEL

Dziennik Janki Goldstein – zagadnienia i kierunki badawcze 213

MICHAEL MORYS-TWAROWSKI

Źródła i opracowania do genealogii galicyjskich emigrantów w Księstwie Cieszyńskim 223

ADRIAN JAROSZ

Akta dyspens od przeszkód pokrewieństwa w Kościele katolickim Studium przypadku na przykładzie zasobu archiwum diecezji spiskiej. 233

STANISŁAW SZOMBARA

Wsparcie kartograficzne i geoinformatyczne badań genealogicznych na przykładzie Białobrzegów koło Łańcuta 249

PRZEMYSŁAW LISOWSKI

Specyfika poszukiwań na terenie Galicji z perspektywy własnych badań genealogicznych. 265

Aneks 279

Bibliografia. 333

Summary 357

Indeks osobowy. 359

Przedstówie

W maju 2023 roku dzięki Stowarzyszeniu Twoje Korzenie w Polsce, Żydowskiemu Muzeum Galicja i Archiwum Narodowemu w Krakowie udało się przywrócić ważny cykl spotkań genealogicznych. *II Krakowska Konferencja Genealogicznej Galicja – dziedzictwo monarchii Habsburgów w perspektywie badań genealogicznych* stała się wydarzeniem dla profesjonalistów i pasjonatów zajmujących się odkrywaniem przeszłości naszych przodków żyjących w legendarnej Galicji. Wszystkie referaty składały się w jedną, spójną całość, a publikacja ich była oczywistością i koniecznością. Ograniczenie terytorialne do terenu zaboru austriackiego dało możliwość pogłębiania umiejętności warsztatowych i przyniosło spójny przekaz merytoryczny.

Fascynujące było połączenie dwóch nauk pomocniczych: genealogii i geografii historycznej. Czytelnicy książki poczuć mogą swoistą magię nieodległej, a zarazem tak dawnej przeszłości. Jest ona widoczna, gdy łączymy ludzi z miejscami, gdy słuchamy o ich weselach, chrzcinach, bójkach, o zwadach o miedzę, jakie działy się po karczmach, wsiach i miasteczkach. Czytamy też i o tym, jak łączą się dawne źródła z nowymi metodami, jak dawny kataster ze zdjęciami satelitarnymi może pokazać, gdzie stała poszukiwana rodzinna zagroda.

Poza pasją odkrywców, która stale towarzyszyła badaczom, o powodzeniu tych projektów zdecydowała żarliwość w poszukiwaniach źródłowych: w archiwach, bibliotekach, muzeach i w terenie.

Prof. dr hab. Wojciech Krawczuk
Dyrektor Archiwum Narodowego w Krakowie

N°. 1.

Stanislai Sarnieci Equitis Poloni

I.

Lib. Sin.

J. Labinger sculpsit, copoli.

Graficzne przedstawienia określeń powinowactwa w okresie staropolskim

Źródło: J.A. Jabłonowski, *Heraldica to jest osada kleynotow rycerskich y wiadomość znakow herbownych*, 1742, ze zbiorów Biblioteki Narodowej

Wstęp

W przeszłości, do końca działań zbrojnych wielkiej wojny w 1918 r. i upadku starego ładu polityczno-społecznego, genealogia służyła przedstawicielom uprzywilejowanej warstwy społeczeństwa do opisywania dziejów własnych rodów, które podkreślały i legitymowały dzięki temu swoją odrębność i wyższość nad mieszczaństwem i chłopstwem. Wraz z rozwojem nauk historycznych w XX stuleciu genealogia stała się istotnym narzędziem dla badaczy, pomagając im zarówno w postrzeganiu i opisywaniu relacji człowieka z innymi ludźmi na podstawie źródeł, jak i w utrwaleniu poczucia tożsamości, od poziomu lokalnego do narodowego. Na Zachodzie w krajach anglosaskich genealogię traktuje się jako osobną dyscyplinę naukową, poświęca się jej kursy i seminaria na uczelniach wyższych. Obecnie genealogia jest pasją wielu ludzi z całego świata, którzy widzą w niej sposób na spędzanie wolnego czasu i poznanie dziejów własnej rodziny czy tradycji. Często też – dzięki skonfrontowaniu rodzinnych legend i anegdot z materiałem źródłowym – pomaga znaleźć odpowiedzi na nurtujące pytania dotyczące przeszłości. W dobie informacji cyfrowej i łatwego dostępu do archiwaliów genealogią może zajmować się praktycznie każdy, choć wymaga to przyswojenia pewnych umiejętności, typowych dla historyków. Stale rosnącą popularność poszukiwania własnych korzeni można zauważyć dzięki coraz większej liczbie towarzystw, stowarzyszeń czy firm wykonujących kwerendy archiwalne oraz biblioteczne w celach genealogicznych¹.

Genealodzy zajmują się w szczególności badaniami nad historią własnej rodziny oraz nad historią rodzin związanych z danym miejscem. Obszar, któremu poświęcono niniejszą publikację, obejmuje teren jednego z dawnych krajów koronnych monarchii Habsburgów – Galicji i Lodomerii, który mimo iż zniknął z mapy administracyjnej Europy przeszło 100 lat temu, nadal funkcjonuje w świecie genealogów,

¹ K. Szlęzak, K. Urbańska, P. Jędrzejewski, *Genealogia. Odkryj historię swoich przodków*, Ożarów Mazowiecki 2021, s. 5; *Od redakcji [w:] Skąd przyszliśmy? Kim jesteśmy? Dokąd zmierzamy? Wokół badań nad genealogią*, red. P. Jędrzejewski, J. Pieczara, Kraków 2021, s. 7.

archiwistów i historyków i ma znaczący wpływ na specyfikę prowadzonych przez nich prac badawczych.

Czym była Galicja i Lodomeria? Z perspektywy XVIII w. należy ją uznać za całkowicie nowy twór polityczny, choć sama nazwa pojawiła się w źródłach już w średniowieczu, w nawiązaniu do tytułatury królów węgierskich – *rex Galiciae et Lodomeriae* (czyli król Halicza i Włodzimierza) – którzy opanowali czasowo tereny Rusi Halicko-Włodzimierskiej w latach 1214-1220, 1227-1229 oraz 1378-1387². Maria Teresa Habsburg, koronując się na królową Węgier w 1741 r., przyjęła tytuł władczyni Galicji i Lodomerii. Nazwy tej potocznie używano też w odniesieniu do części terenów Podhala objętych kordonem sanitarnym i okupowanych od 1770 r. przez Austriaków (starostwa: nowotarskie, czorsztyńskie i sądeckie), a następnie do obszaru przyłączonego do monarchii Habsburgów wskutek pierwszego rozbioru Rzeczypospolitej w 1772 r.³ Dawne tytuły królów węgierskich zostały wykorzystane przez urzędników austriackich – Teodora Antoniego Rosenthala, Adama Kollara i Józefa Benczura – jako uzasadnienie aneksji tych ziem⁴, mimo że pod względem rozległości obszaru ziemie te znacznie przewyższały dawne tereny Rusi Halickiej i Włodzimierskiej.

Oficjalnie Królestwo Galicji i Lodomerii zostało utworzone po pierwszym rozbiórce Polski z ziem zaboru austriackiego obejmujących m.in. Ruś Czerwoną z Lwowem, Sanokiem, Przemyślem, Jarosławiem i Bełzem; południowe tereny Małopolski z Księstwem Oświęcimsko-Zatorskim (Oświęcim, Zator, Kęty), Tarnowem, Nowym Sączem oraz terenami zajętymi w 1770 r.; zachodnią część Podola z Tarnopolem i Zbarazem, a także część ziemi chełmsko-włodzimierskiej z Zamościem. Potocznie nazwę jednak skracano do pierwszego członu – Galicji. Stolicą nowego królestwa koronnego ustanowiono Lwów, jako największe z miast. Jak słusznie zauważyła Anna Krochmal, jednym z kluczowych problemów badań historycznych z zakresu dziejów ustrojowych obszaru Galicji jest ustalenie stosownej terminologii administracyjnej, zwłaszcza dla przedziałów czasowych: 1772-1815, kiedy następowały częste zmiany graniczne, a organa władzy dla Galicji dopiero się kształtowały; oraz 1848-1867, gdy po wydarzeniach związanych z Wiosną Ludów zaczęły się przekształcenia ustrojowe w Austrii⁵.

² W 1206 r. król węgierski Andrzej II ogłosił się królem halicko-włodzimierskim. Następnie jego syn Koloman Halicki został koronowany w Ostrzyhomiu na króla Halicza w 1214 r., a po śmierci Kazimierza III Wielkiego Ruś Czerwoną inkorporowano do Węgier; zob. H. Łowmiański, *Polityka Jagiellonów*, Poznań 2006, s. 26.

³ *Kancelaria organów władzy w Galicji. Wybór źródeł*, oprac. A. Górak, K. Latawiec, Lublin 2012, s. 4.

⁴ *Wywod Poprzedzający Praw Korony Węgierskiej Do Rusi Czerwonej Y Do Podola, Tak Iako Korony Czeskiej Do Xięstw Oswiecimskiego Y Zatorskiego*, Wiedeń 1772, s. 3-55.

⁵ A. Krochmal, *Źródła kartograficzne i historyczne do podziałów administracyjnych Galicji (1772-1918)*, „Miscellanea Historico-Archivistica” 2015, t. XXII, s. 219-220.

Początkowo zachowano polski podział administracyjny na województwa, gdyż ziemie te traktowano jako nabytek przejściowy. Nową administrację z 6 cyrkulami (*Kreis*) ze starostami na czele oraz 59 okręgami (*Kreisdistricten*) wprowadzono w 1773 r. Szybko zaczęto upraszczać taką strukturę administracji: 14 marca 1775 r. zmniejszono liczbę okręgów do 19 (pod nazwą dystryktów), a 22 marca 1782 r. zlikwidowano je i podzielono kraj na 18 cyrkulów. Cały aparat wzorowano na rozwiązaniach austriacko-czeskich⁶. Cyrkuły podlegały bezpośrednio władzy centralnej Galicji, tj. Gubernatorstwu Krajowemu (Gubernium) we Lwowie. Cyrkułom z kolei podlegały jednostki niższego szczebla — dominia, złożone ze zwartych kluczy dóbr (najczęściej kilku wsi). Dla ułatwienia działań administracji austriackiej cyrkuły dzielono na mniejsze części (*Bezirke* i *Hauptbezirke*), obejmujące po kilka lub kilkanaście dominiów. Obok administracji państwowej działał w ograniczonym zakresie samorząd w postaci gmin i magistratów miejskich. Ukształtowany w pierwszej połowie XIX w. ustrój polityczny Galicji oraz jej podział administracyjny uległ zmianie wraz z początkiem ery autonomicznej. Cyrkuły zostały wówczas zastąpione przez powiaty, których liczba do 1914 r. ulegała kilkukrotnym zmianom. Warto zaznaczyć, iż granice powiatów politycznych nie pokrywały się z tzw. powiatami katastralnymi oraz sądowymi. Z kolei wszystkie wymienione podziały państwowe nie były tożsame z podziałami kościelnymi, przy czym każde z wyznań funkcjonujących na obszarze Galicji miało własną organizację terytorialną, która ulegała zmianom. Jednym z celów polityki austriackiej była likwidacja tych różnic i stopniowe dostosowywanie kościelnych podziałów terytorialnych do granic administracyjnych jednostek państwowych⁷.

Przejęte przez dynastię Habsbursko-Lotaryńską w 1795 r. kolejne ziemie polskie utworzyły odrębne terytorium w ramach monarchii habsburskiej — kraj koronny Galicję Zachodnią (niem. *West-Galizien*) lub Nową Galicję (niem. *Neu-Galizien*), który podzielono na 12 cyrkulów. Początkowo na czele administracji postawiono Zachodnio-Galicyską Nadworną Komisję Urządzającą, a w 1797 r. gubernatora z gubernium krajowym dla Galicji Zachodniej w Krakowie. Dopiero w 1803 r. kraj ten podzielono na sześć cyrkulów i podporządkowano gubernium we Lwowie. Wskutek postanowień traktatu w Schönbrunn tereny te razem z cyrkulem zamojskim z gubernatorstwa lwowskiego weszły w 1809 r. w skład Księstwa Warszawskiego, a następnie Królestwa Polskiego, poza okręgiem krakowskim, gdzie powstało Wolne Miasto Kraków (tzw. Rzeczpospolita Krakowska). Teren ten do zaboru austriackiego wrócił dopiero po likwidacji Wolnego Miasta Krakowa w 1846 r. W 1809 r. z Galicji wydzielono też, ale na rzecz Rosji, tzw. okręg tarnopolski, z dwoma cyrkulami — tarnopolskim

⁶ *Kancelaria organów...*, s. 4.

⁷ A. Krochmal, *op. cit.*, s. 221.

i zaleszczyckim, które potem zostały zwrócone Austrii zgodnie z postanowieniami kongresu wiedeńskiego z 1815 r.⁸ Warto zaznaczyć, że w latach 1775-1849 do Galicji przynależała też Bukowina (jako cyrkuł), która stała się osobnym krajem koronnym (księstwem) dopiero po Wiośnie Ludów.

Wszystkie powyższe kwestie administracyjne, terytorialne, wielonarodowościowe i wielowyznaniowe związane z Galicją, stanowiące problem badawczy dla historyków, archiwistów i genealogów, poddano debacie podczas II Krakowskiej Konferencji Genealogicznej, zatytułowanej *Galicja – dziedzictwo monarchii Habsburgów w perspektywie badań genealogicznych*, zorganizowanej przez Stowarzyszenie Twoje Korzenie w Polsce wraz z Archiwum Narodowym w Krakowie oraz Żydowskim Muzeum Galicja, przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego. Konferencja odbyła się w dniach 25-26 maja 2023 r. w gmachu głównym Archiwum Narodowego w Krakowie oraz w Żydowskim Muzeum Galicja. W dwudniowym seminarium referaty wygłosiło 20 osób. Przeprowadzono też warsztaty edukacyjne z zakresu genealogii. W obradach wzięło udział ponad 500 słuchaczy, uczestniczących zarówno stacjonarnie, jak i za pomocą streamingu przez kanał YouTube Stowarzyszenia Twoje Korzenie w Polsce. Poniższa publikacja stanowi pokłosie ustaleń tego wydarzenia.

Oddajemy do rąk Czytelnika zbiór 15 artykułów oraz jeden komunikat naukowy, opracowane przez badaczy wywodzących się z różnych środowisk, w tym: zawodowych genealogów, pracowników instytucji naukowych, państwowych, kościelnych, pozarządowych oraz członków stowarzyszeń – historyków, archiwistów, demografów, antropologów, kulturoznawców, muzealników etc. Autorzy reprezentują takie ośrodki, jak: Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie, Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych, Archiwum Narodowe w Krakowie, Archiwum Państwowe w Przemyślu, Archiwum Diecezjalne w Tarnowie, Instytut Pamięci Narodowej, Żydowskie Muzeum Galicja, Polskie Towarzystwo Historyczne, Stowarzyszenie Twoje Korzenie w Polsce oraz Skansen Studzionki w Ochotnicy Górnej. Co istotne, swój głos zabrali również pasjonaci genealogii, których wieloletnie poszukiwania dokumentów świadczących o dziejach własnych antenatów niewątpliwie dodatnio wpłynęły na treść niniejszej publikacji.

Zamieszone w monografii teksty mają różnorodną tematykę. Ramami chronologicznymi obejmują zwłaszcza okres istnienia Galicji i Lodomerii jako kraju koronnego, tj. lata 1772-1918, ale z powodu czasu wytworzenia i dalszych losów niektórych dokumentów w części z artykułów poruszono tematykę przedrozbiorową, a także związaną z wydarzeniami po zakończeniu pierwszej wojny światowej. Za główne kryterium

⁸ *Ibidem*, s. 4-5.

Bibliografia

Źródła archiwalne, biblioteczne, muzealne:

Archiwum Archidiecezjalne w Przemyślu (AAP):

Akta metrykalne, Parafia rzymskokatolicka Polana.
Akta metrykalne, Parafia rzymskokatolicka Trzeźnia.
Kopia księgi metrykalnej parafii w Wołoszcy.
Księgi metrykalnych parafii p.w. św. Jana Chrzciciela.

Archiwum Arcybiskupa Eugeniusza Baziaka:

Archiwum Archidiecezji Lwowskiej, Akta konsystorskie, sygn. 442, 500.
Liber banorum Kuty, sygn. CXIV/ 4.
Status animarum Kuty (1901-1945), sygn. CXIV/ 7.

Archiwum Diecezjalne w Tarnowie (ADT):

Księgi metrykalne Bazyliki Katedralnej Narodzenia NMP w Tarnowie, sygn. KMT III/14.
Instrukcja- Liber Sepultorum in Ecclesia Parochiali Zgorscensi [...] 1799, sygn. MZ XXI/3.

Archiwum Główne Akt Dawnych (AGAD):

Archiwum Skarbu Koronnego (ASK I), sygn. 1/7/ 93, 97, 114, 177.
Księgi metrykalne gmin ewangelicko-augsburskiego i helweckiego wyznania 1764-1941, sygn. 1/299.
Księgi metrykalne gmin wyznania mojżeszowego z terenów tzw. zabużańskich, 1789-1943, sygn. 1/300.
Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej, 1604-1945, sygn. 1/301/743-744.
Zbiór A. Czołowskiego, sygn. 1/388/483.

Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie (AKMK):

Akta metrykalne parafii Wieliczka: sygn. 5, 11, 21, 24, II/3, II/4, II/5, II/6, III/1 III/2, III/3, III/4.
Akta wizytacji biskupich, sygn. AV 52.
Akta wizytacji kapitułnych, sygn. AV Cap. 5, 65.
Indeks do dziennika podawczego kancelarii biskupiej z 1890 r.

Archiwum Miejskie w Wiedniu / Wiener Stadt und Landesarchiv (WStLA):

sygn. 2.3.3.A42/1.Ges35/116: Firmenakt: Ges 35/116 Erste galizische Petroleum-Industrie Aktiengesellschaft vormals S. Szczepanowski & Comp.
sygn. 2.3.3.B75.59.252: Handelsregister Ges 59/252, k. 252.
sygn. 2.3.3.B75.4.440: Handelsregister Ges 4/440, 1864-1900.
sygn. 2.5.1.4.K11. Schwarzwald Eugenie.4.7.1872: Meldezettel: Eugenie Schwarzwald.

Archiwum Muzeum Krakowa:

rkps R 413 (Kadaster miasta Krakowa z wieku XIX, XVIII, XVII zebrał i napisał Karol Richter 1862).

Archiwum Narodowe w Krakowie (ANK):

Akta Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej Województwa Krakowskiego, sygn. 29/30/15, 40.
Akta miasta Krakowa, sygn. 29/33/942, 947, 1271, 1434, 4411.

Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Morawicy, sygn. 29/346/132.

Archiwum Wolnego Miasta Krakowa, sygn. 29/200/1316-1323, 1334-1338, 1347-1353, 1371.

Księgi grodzkie bieckie, sygn. 29/4/171.

Księgi grodzkie krakowskie, sygn. 29/5/689.

Księgi grodzkie sądeckie, sygn. 29/7/21, 107, 122, 132, 137.

Księgi gruntowe miasta Krakowa i dóbr tabularnych z obszaru Sądu Okręgowego w Krakowie, sygn. 29/465/1-35, 226-317, 358-388, 408-438, 483-522, 547-553, 796-1197.

Spis ludności Krakowa z 1921 r., sygn. 29/91/3.

Archiwum Narodowe w Krakowie, Oddział w Tarnowie

Akta miasta Tarnowa, sygn. 33/1/50.

Archiwum Państwowe Obwodu Lwowskiego / Державний архів Львівської області (DALO):

Magistrat Królewskiego Stołecznego Miasta Lwowa, 1787-1918, Fond 3, O. 1, sygn. 1203.

Archiwum Państwowe w Lublinie (APL):

Akta parafii rzymskokatolickich woj. lubelskiego – zbiór szczątków zespołów, sygn. 35/106/50.

Archiwum Ordynacji Zamojskiej ze Zwierzyńca, sygn. 35/71/119, 286.

Zbiór tabel likwidacyjnych lubelskiej i siedleckiej guberni, sygn. 35/168/152.

Archiwum Państwowe w Przemyślu (APP):

Apostolska Administracja Łemkowszczyzny (AAŁ), sygn. 56/157/6, 10-11, 17, 50, 53-55, 94-98, 119, 124-127, 149.

Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego (ABGK), sygn. 56/142/457, 9485.

Archiwum Geodezyjne, sygn. 56/126/1/0071M, 0071M; 50/4.

Archiwum Zakładowe, sygn. 680.

Główny Pełnomocnik Rządu ds. Ewakuacji w Rzeszowie, sygn. 56/679/9-11, 27-231.

Oddział Wojewódzki PUR w Rzeszowie, sygn. 56/883/439.

Archiwum Państwowe w Rzeszowie Oddział w Sanoku:

Akta stanu cywilnego Parafii Greckokatolickiej w Płonnej, sygn. 60/537/1.

Archiwum Parafii Lipnica Wielka (AP Lipnica Wielka):

Liber Copulatorum Also Lipnicza 1786-1831.

Liber Copulatorum Felso Lipnicza 1786-1843.

Liber Copulatorum 1844-1871.

Liber Copulatorum 1872-1920.

Matrica Familiaris.

Archiwum Parafii św. Klemensa w Wieliczce:

Spis mieszkańców parafii Św. Klemensa w Wieliczce.

SUMMARY

Galicia. The Legacy of the Habsburg Monarchy in the Perspective of Genealogical Research

The presented book is the outline of the debate of the Second Krakow Genealogical Conference, entitled 'Galicia – the Legacy of the Habsburg Monarchy in the Perspective of Genealogical Research', organised by the Your Roots Association in Poland together with the Krakow National Archives and the Galicia Jewish Museum, which took place on May 25-26, 2023. The texts included in the monograph have a variety of topics. The chronological framework includes in particular the period of existence of Galicia and Lodomeria as a crown country – the years 1772-1918 – but since several documents were created outside of these dates, some of the articles touched on the pre-partition issues, as well as the events after the end of the First World War. The main territorial criterion in this study is the area administratively belonging to Galicia in the 18th-20th centuries. However, the areas directly adjacent to it, which are important for its population from economic, educational and migration perspectives among others, including Cieszyn, Orava, and the Kingdom of Poland, were not omitted. The editor of the volume did not decide on the typical division of the book into chapters, but he did not leave the ranking of individual articles to chance. The publication opens with three texts devoted to the resources and collections of state, church and scientific institutions.

Genealogists, regionalists, those interested in history and professional researchers receive a valuable, interdisciplinary volume of studies. It is undeniable that the advantage is the promotion of widely unknown archival sources useful for genealogy. On more than one occasion, the authors point to the still existing limitations in access to materials, their non-development, as an appeal to institutions related to the cultural heritage of the long nineteenth century. The richly illustrated book is also an extended genealogical handbook kept in a way that is partly personal, as it contains the authors' invaluable personal genealogical experiences. This, in turn, flexibly brings the popular audience closer to learning.

Keywords: Genealogy, Galicia, source materials, archives

Genealogia, jak również regionalizm, bezsprzecznie należą do najbardziej dynamicznie rozwijających się i społecznie pożytecznych obszarów badawczych historii w Polsce i na świecie. Wciąż jednak potrzebne są inicjatywy spajające niekiedy rozrzuconą po różnych portalach i publikacjach wiedzę fachową. Takie zadanie postawili sobie autorzy książki *Galicja – dziedzictwo monarchii Habsburgów w perspektywie badań genealogicznych*.

Pozycja ta przede wszystkim posiada niezwykle walor źródłoznawczy. Przybliża specyfikę genealogicznego dziedzictwa Galicji. To świetna podstawa i pomoc archiwalno-metodologiczna do studiów nad ogromnym obszarem południa dawnej Rzeczypospolitej, który dostał się Cesarstwu Austriackiemu. Książka ta pomaga w lepszym zrozumieniu różnie zachowanego, a jakże często rozproszonego dziedzictwa archiwalnego. To jednocześnie popularyzacja źródeł zapomnianych, nieużywanych, ale bogatych w informacje genealogiczne. Szczególny nacisk został położony na zróżnicowanie wyznaniowe i etniczne, spuściznę wielokulturowości, która dominowała na limesie regionów dawnej Rzeczypospolitej. Co więcej, autorzy zdradzają rozliczne elementy swojego warsztatu, dzielą się cennym doświadczeniem i interpretacją przeszłej rzeczywistości (...).

Można stwierdzić, że genealogiści, regionaliści, miłośnicy historii i zawodowi badacze otrzymują oto do rąk wartościowy, interdyscyplinarny tom studiów. Jego niezaprzeczalnym walorem jest promocja nieznanych szerzej źródeł archiwalnych przydatnych genealogii. Niejednokrotnie też autorzy wskazują na wciąż istniejące ograniczenia w dostępie do materiałów, ich nieopracowanie, co stanowi swoisty apel do instytucji związanych z dziedzictwem kulturowym długiego wieku XIX. Bogato ilustrowana książka stanowi też rodzaj poszerzonego podręcznika genealogicznego prowadzonego w sposób po części osobisty, gdyż zawiera nieocenione osobiste doświadczenia genealogiczne autorów. To zaś zbliża popularnego odbiorcę do nauki.

Z recenzji

dra hab. prof. UKEN Mateusza Wyżgi

ISBN 978-83-8368-009-5

9 788383 680095

<https://akademicka.pl>